

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

ניסן תשפ"א

פנינים לפסח

א. 'חמץ – מצה' אותיות של זה כאותיות שלזה, ההבדל אינו אלא בנקודה הדקה של 'ח' (יהי),
ללמדך שאיסור חמץ במשהו בלבד.

ב. 'קדש, ורחץ, כרפס', כל כמה שאדם מישראל זוכה יותר לקדושה, כך הוא מבחין יותר
בשפלותו, עד כמה רחוק הוא מן הקדושה. הוא מרגיש עתה שעליו להיטהר ולזכך עצמו, היינו
ע"י 'קדש' נוכח הוא לראות כי צריך הוא ל'ורחץ'. אבל אסור לאדם להתיימש ברוחו, אלא
ילמד מה'כרפס' - עלים ירוקים אשר נאכלים בליל פסח, הלא הם שקועים באדמה והם
מתעלים על שולחן ה'סדר' ומברכים עליהם ברכה ומתעלה הניצוץ הגנוז בו, כך צריך כל אדם
להתחזק וללמוד מזה כי הקב"ה עוזר לאדם להתרומם מהדרגה השפלה ביותר לדרגה העליונה
ביותר.

ג. 'כרפס' ר"ת כלל ראשון פה סתום, 'יחץ מגיד' גם מה שנחוץ תשתדל לקצר ולומר רק החצי...
'מוציא מצה מרור' ועל ידי זה תצא מן המצה המריבה והמרור...

ד. 'מצה, מרור, כורך' מצה מרמו על יצר הטוב, ואילו מרור מרמו על יצר הרע, יש לכרוך יחדיו
היצר הטוב עם היצר הרע בשביל עבודת השי"ת, כמו שדרשו חז"ל (ברכות נ"ד) "בכל לבבך"
בשני יצריך ביצה"ט וביצה"ר.

ה. 'מגיד, רחצה' לא רק את עצמו צריך אדם לרחוץ ולטהר מן הרע, אלא צריך הוא להגיד גם
לאחרים שירחצו ויטהרו עצמם להיות בטהרה.

ו. "ליל שימורים הוא, ר"ת "המחזיר שכונתו לציון", רמו למה שאמרו חז"ל (ר"ה י"א) 'בניסן
נגאלו ובניסן עתידין להיגאל'.

ז. 'מצה' ר"ת "מכל צרה הצילנו", אם מקיימים מצות אכילת מצה כהלכתה, זוכים להינצל מכל
הצרות.

ח. 'הקהה את שיניו' מדוע צריכים לרשע להקהות דוקא את שיניו ? אלא 'רשעי בגי' 570, הסר
את 'שניו' בגי' 366, נשאר 'צדיקי' בגי' 204.

ט. "אם הבנים שמחה", "אם" ר"ת של כל גאולות ישראל, גאולת ישראל ממצרים ע"י אהרן
משה, גאולת ישראל בפורים ע"י אסתר מרדכי, גאולת ישראל לעתיד במהרה ע"י אליהו משיח.
(ספה"ק)

אין שואלים שאלות

הללו מפלאים הם עד מאד, יודע אני גם יודע כי כל המעשים הללו מתקשרים לספור יציאת מצרים אשר יספר עוד מעט, יודע אני גם יודע כי "פאן הבן שואל" וכי מצוה היא לאב לספר ולבן לשאל, ואכן, עוד מעט בבאנו ל"מה נשתנה" אשאל ברב כונה ובשאלות אכלל כל שראו עיני, ובשאלות אכלל כל מה שמצפה אני לשמע בזה הלילה".

— "אם בן, איפוא" שאלו אביו "מדוע זה לא שאלת עמה, כשראית את כל המעשים הללו?"

השפיל אהרן בענות תם את ראשו הקט ואמר בלאט:

— "כל מה שעושה זקני מורי וכל מה שעושה אבי מורי — אמת וצדק הם, טובים ישרים ונכוחים הם לעולם, לעולם אין לשאל, לתמה, להרהר אחר מעשיהם ויש להתבונן בהם היטב היטב, יש להתעמק בהם עמק עמק, יש להפך ולהפך בהם. כי כל מעשיהם — קדש המה!"

שמע אביו ותתפעם רוחו, והילד הרף הוסיף בקולו השקט:

— "על זקני ואבי אין שואלים שאלות!" שמעו זאת כל המסבים וירעשו וירגשו מאד:

כה יאמר ילד בן ארבע!

(פרח מטה אהרן)

"והגדת לבנך", ספור יציאת מצרים ספור לבנים הוא, וכדי שיהא הספור חקוק בנפשם, טבוע בעמק לבכם, חשוב הוא לעורר שימת לב של הבן, לגרם לו שיהא מקשיב בכל יכלתו לספורו של האב.

"מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?" שאלה תמיהה זו צריכה לשפן בלבבות הבנים, צריכים הם לחוש כי זה הלילה, לילה אחד ומיוחד הוא בכל לילות השנה: "שבכל הלילות אנו... הלילה הזה... וככל שתגבר תמיהתו של הבן, בן תגבר צפיתו לשמע את פשר ה"מה נשתנה", וכן ישמע ספור יציאת מצרים הבא מפי אביו בהקשבה רבה יותר ובקבלה רבה יותר.

ובקיות ליל הסדר בהיכל הקדש אשר בפעלזא המעטירה, וצדיק הדור, רבנו ר' יהושע זיע"א מסב בראש שולחנו הטהור. וכונו, רבנו ר' ישכר דוב זיע"א מסב עמו, והילד אהרן, פקוח עינים לראות כל.

הורה רבנו ר' יהושע זיע"א כי יניחו צרור מצות על שכם אחד המסבים ויהא הלה הולך הלוך ונשא, הלוך וסבוב, סביב החדר, בדרך היוצאים לדרך רחוקה, דוגמת אבותינו שיצאו ממצרים בלילה הזה. התבונן אהרן בן הארבע, התבונן היטב ושתק.

ועוד הורה רבנו זיע"א כי יחגרו חגורה עבה סביב המתנים, כאדם השם פניו ללכת לדרך רחוקה, ואף זה, דוגמת אבותינו שיצאו ממצרים בלילה הזה ומתניהם חגורות, כנאמר "מתניכם חגורים". והלך הלוך וסבב בחדר, כאדם ההולך בדרך.

והתבונן אהרן בן הארבע, התבונן היטב, ושתק.

ועוד הורה רבנו זיע"א לנהג כמה וכמה מעשים שיש בהם כדי להזכיר עצומו של יום, כדי להתמיה את הבנים אשר ישמעו את ספור יציאת מצרים.

והילד אהרן מתבונן היטב היטב, ושותק. ראהו אביו רבנו ר' ישכר דוב זיע"א שהוא מתבונן ושותק, ושאלו:

— "למה זה תשתק, בני? והרי רואה אתה מעשים שונים ומשנים נעשים לפניך, ואתה שנבון וחקם אתה, שאין דבר שבינתך לא עומדת עליו, מדוע לא תשאל לפשר כל המעשים הללו? כלום אין המעשים הללו מעוררי שאלה ופליאה הם?"

נענה אהרן הרף ואמר:

— "יודע אני גם יודע כי כל המעשים